U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Vojtěcha Šimíčka a soudců Mgr. Radovana Havelce a JUDr. Miluše Doškové v právní věci žalobkyně **I. P.**, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 18. 1. 2012, č. j. 10 A 354/2011 - 25,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Žalobou podanou u Městského soudu v Praze se žalobkyně domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 9. 2011, č. j. MV-92085-4/OAM-2011, kterým mělo být zamítnuto její odvolání proti rozhodnutí Policie ČR, Ředitelství služby cizinecké policie ze dne 9. 6. 2011, č. j. CPR-3462-5/ČJ-2011-9CPR-V214. Prvostupňovým rozhodnutím mělo být zastaveno řízení o žádosti žalobkyně o vydání nového rozhodnutí, kterým by se zrušila platnost rozhodnutí o správním vyhoštění. Městský soud v Praze usnesením ze dne 18. 1. 2012, č. j. 10 A 354/2011 - 25, řízení zastavil pro nezaplacení soudního poplatku podle § 47 písm. c) soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), ve spojení s § 9 odst. 1 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o soudních poplatcích“). Proti tomuto usnesení brojila žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) kasační stížností, v níž namítala kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s.

Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval posouzením, zda jsou splněny procesní podmínky, podmiňující připuštění kasační stížnosti k meritornímu projednání, přičemž shledal, že stěžovatelka nezaplatila soudní poplatek za kasační řízení [§ 2 odst. 2 písm. b) zákona o soudních poplatcích a Položka 19 Sazebníku poplatků, který tvoří přílohu jmenovaného zákona] a není též zastoupena advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Z judikatury zdejšího soudu se však podává, že *„[v] řízení o kasační stížnosti, jehož předmětem je posouzení zákonnosti rozhodnutí o zastavení řízení, které bylo důsledkem nezaplacení soudního*

poplatku (...), by opětovné trvání jak na podmínce uhrazení poplatku pro toto řízení, tak i na podmínce povinného zastoupení ve svém důsledku znamenalo jen další řetězení téhož problému, což by popíralo smysl samotného řízení, a zároveň by nesvědčilo ani zásadě hospodárnosti a rychlosti řízení“ (rozsudek ze dne 13. 9. 2007, č. j. 9 As 43/2007 – 77; všechna rozhodnutí zdejšího soudu jsou dostupná z www.nssoud.cz). Splněna ovšem není jedna z dalších, obligatorních, podmínek řízení, a to včasné podání kasační stížnosti (§ 106 odst. 2 s. ř. s.).

Z obsahu soudního spisu Nejvyšší správní soud ověřil, že stěžovatelka nebyla v době vydání usnesení městského soudu zastoupena advokátem, proto bylo napadené usnesení doručováno přímo jí, do vlastních rukou na jí uvedenou adresu *P. 7, P. S. 38* (viz doručenka na rubu č. l. 25). Písemnost byla dne 19. 1. 2012 uložena, neboť stěžovatelka nebyla zastižena; zároveň jí byla zanechána výzva, aby si zásilku vyzvedla. Jelikož si stěžovatelka písemnost nevyzvedla v úložní době, byla dne 31. 1. 2012 vložena do schránky, kterou užívá. Dne 17. 2. 2012 podala stěžovatelka k poštovní přepravě zásilku s kasační stížností; ta byla Nejvyššímu správnímu soudu doručena dne 20. 2. 2012.

Podle § 106 odst. 2 s. ř. s. musí být kasační stížnost podána do *dvou týdnů* po doručení rozhodnutí, proti němuž směřuje. Podle věty třetí citovaného ustanovení zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Podle § 42 odst. 5 s. ř. s. *nestanoví-li tento zákon jinak, užijí se pro způsob doručování obdobně předpisy platné pro doručování v občanském soudním řízení.*

Pro doručování písemností do vlastních rukou podle § 49 občanského soudního řádu (dále jen „o. s. ř.“) platí, že nezastihl-li doručující orgán adresáta písemnosti, písemnost uloží a adresátu zanechá vhodným způsobem písemnou výzvu, aby si písemnost vyzvedl. Nevyzvedne-li si adresát písemnost ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy byla připravena k vyzvednutí, považuje se písemnost posledním dnem této lhůty za doručenou, i když se adresát o uložení nedozvěděl. Doručující orgán po marném uplynutí této lhůty vhodí písemnost do domovní nebo jiné adresátem užívané schránky, ledaže soud i bez návrhu vyloučí vhození písemnosti do schránky.

Porovnáním shora popsaného skutkového stavu a konstatované právní úpravy doručování je zřejmé, že usnesení městského soudu, proti němuž směřuje kasační stížnost, bylo stěžovatelce doručováno zákonem předpokládaným způsobem, a to na adresu, kterou sama uvedla (§ 45 odst. 2 věta druhá o. s. ř.). Jelikož si stěžovatelka tuto písemnost ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy byla připravena k vyzvednutí, nevyzvedla, uplatnila se shora popsaná fikce jejího doručení. Desátý den ode dne, kdy byla písemnost připravena k vyzvednutí, připadl na neděli 29. 1. 2012. Podle § 40 odst. 3 s. ř. s. platí, že v takovém případě se konec lhůty přesouvá na nejblíže následující pracovní den. Písemnost lze tedy považovat za doručenou v pondělí 30. 1. 2012, neboť tímto dnem nastala fikce doručení napadeného rozsudku. Dne 31. 1. 2012 byla následně písemnost vhozena do poštovní schránky stěžovatelky.

V daném případě tak bylo dnem určujícím počátek běhu dvoutýdenní lhůty pro podání kasační stížnosti pondělí 30. 1. 2012 (§ 40 odst. 1 s. ř. s.). Na tomto závěru nic nemění ani skutečnost uváděná v kasační stížnosti, a sice že stěžovatelce měla být písemnost doručena dne 3. 2. 2012; jakkoli stěžovatelka toto své tvrzení blíže nerozvádí, je

zřejmé, že uvedeného dne se předmětná písemnost pravděpodobně dostala do její faktické dispozice. K případům, kdy si adresát vyzvedne ze schránky písemnost, u níž již předtím nastala fikce jejího doručení, se zdejší soud v minulosti již opakovaně vyjadřoval. Zmínit lze například usnesení ze dne 24. 2. 2004, č. j. 5 Azs 15/2004 – 34, z něhož se podává, že *„[z]a den doručení rozhodnutí, od kterého počíná běžet lhůta k podání kasační stížnosti (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), nelze považovat den, kdy stěžovatelka zásilku osobně převzala, pokud se tak stalo poté, kdy již uplynula desetidenní úložní doba, jejíž poslední den se považuje za den doručení, i když se adresát o tomto uložení nedozvěděl.“*

Konec dvoutýdenní lhůty pro podání kasační stížnosti tak podle § 40 odst. 2 s. ř. s., v návaznosti na výše uvedené, připadl na pondělí 13. 2. 2012, tedy den, který se svým pojmenováním shodoval se dnem určujícím počátek běhu lhůty. Tento den byl tedy posledním dnem pro včasné podání kasační stížnosti, tj. pro její předání soudu nebo zaslání prostřednictvím držitele poštovní licence, popřípadě zvláštní poštovní licence, anebo předání orgánu, který má povinnost ji doručit. Kasační stížnost však byla podána k poštovní přepravě až dne 17. 2. 2012 a byla tak podána opožděně, a to i přesto, že stěžovatelka byla o lhůtě k využití tohoto mimořádného opravného prostředku v napadeném usnesení poučena. Zde pak lze jen konstatovat, že pozdní podání kasační stížnosti jde k tíži stěžovatelky, přičemž toto pochybení nelze nikterak zhojit, neboť zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Nejvyšší správní soud při svém rozhodování zohlednil i právní názor vyslovený Ústavním soudem v nálezu ze dne 30. 4. 2009, sp. zn. III. ÚS 2637/08, dostupném z http://nalus.usoud.cz, podle něhož je *„s ohledem na specifickou právní úpravu ve správním soudnictví (...) třeba do budoucna na Nejvyšší správní soud apelovat, aby při odmítání kasační stížnosti pro její opožděnost byl pečlivý a obezřetný a aby posuzoval, zda účastník řízení měl v konkrétním případě reálnou možnost předvídat hrozbu odmítnutí kasační stížnosti pro opožděnost a podle toho již v kasační stížnosti argumentovat, resp. navrhovat důkazy.“* Tento apel Ústavního soudu směřuje především na problematiku náhradního doručování fyzickým osobám, což je i posuzovaný případ. Nejvyšší správní soud si je vědom, že stěžovatelka je cizinka, od které nelze očekávat podrobnou znalost českého právního řádu, a tedy i problematiky náhradního doručování. Na druhou stranu je mu však z úřední činnosti známo (v minulosti již projednával případ stěžovatelky), že stěžovatelka na území ČR již žije mnoho let, má za manžela občana ČR a pro řízení o kasační stížnosti v jiné věci (sp. zn. 2 As 4/2012) jí byl (k její žádosti) ustanoven advokát. Nelze tedy uvažovat o její absolutní neorientovanosti v českém právním řádu, potažmo ve správním soudnictví. Stěžovatelka měla ostatně i v dané věci možnost žádat již v řízení před městským soudem o ustanovení bezplatného zástupce, nebo pověřit svým zastupováním advokáta na plnou moc. Takový zástupce by jí pak byl schopen poskytnout komplexní právní pomoc, včetně ochrany jejích procesních práv. Nic z toho však stěžovatelka neučinila, i když o těchto možnostech nepochybně musela mít alespoň rámcovou povědomost; je proto zřejmé, že samotná stěžovatelka si svým postupem přivodila nepříznivé rozhodnutí zdejšího soudu. V opožděně podané kasační stížnosti se nadto ani neobjevuje žádná argumentace sledující zdůvodnění opožděnosti podání či návrh na rozhodnutí o neúčinnosti doručení, ve smyslu § 50d o. s. ř.

Nejvyšší správní soud proto z uvedených důvodů kasační stížnost proti usnesení městského soudu odmítl podle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s., za použití § 120 s. ř. s., jako opožděně podanou.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 3 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. března 2012

JUDr. Vojtěch Šimíček
předseda senátu